

**BISDOM
ROTTERDAM**

Homilie bisschop Van den Hende

**Eucharistieviering diocesane dag in het Heilig Jaar, Maria van Jesse kerk, Delft
18 oktober 2025**

2 Timoteus 4, 9-17a

Lucas 10, 1-9

Broeders en zusters in Christus, het Heilig Jaar dat wij afgelopen december mochten beginnen is al inmiddels in het laatste kwartaal gekomen. Een Heilig Jaar waaraan paus Franciscus nog het motto gaf: pelgrims van hoop. Pelgrims, omdat we als Kerk ten diepste pelgrimeren, elke dag van ons leven. En pelgrims van hoop omdat we ons laten voeden en laten zenden door de Heer zelf die onze hoop is. Hij is de levende Heer. Hij is mens geworden omwille van zijn liefde jegens ons. Hij heeft zich klein gemaakt. En zelfs zo klein dat Hij aan het kruis werd geslagen en stierf.

Verrezen uit de dood is Hij de levende Heer, is Hij onze hoop. De hoop in eigen persoon. Niet alleen de hoop die je met verstand kunt beredeneren: ik weet wel dat het goed komt. Maar ook de hoop die in ons hart een plaats heeft. Dat we elke dag opnieuw mogen beleven dat Jezus leeft. En dat zijn boodschap niet alleen aan ons persoonlijk is gegeven, maar ook om het als Kerk samen te vieren en uit te dragen.

Vandaag vieren wij het feest van de heilige Lucas. Lucas wordt niet zo vaak in de Schrift genoemd. Hij is wel de auteur van het evangelie en van het boek Handelingen. In de traditie worden die twee boeken aan hem toegeschreven. En we horen vandaag in de eerste lezing, bijna tussen de regels door in een brief die aan Paulus is toegeschreven, dat Lucas een trouwe metgezel is van Paulus op de weg van de verkondiging (2 Timoteus 4, 11a).

De vreugde van Pasen is het eerste waardoor de leerlingen gesterkt en bemoedigd werden. Ze waren nog maar nauwelijks bekomen van de schrik dat Jezus stierf aan het kruis. Nog vol verdriet toen ze Hem in het graf hadden gelegd, mochten ze uiteindelijk oog in oog staan met de levende Heer, opgestaan, verrezen uit de dood.

En zo heeft de Kerk vanaf het begin de opdracht gekregen om die levende Heer te verkondigen. Om de hoop die met deze Heer samenhangt te verspreiden. Met ons hoofd, met ons hart, met onze handen. Lucas maakt het ook heel duidelijk. De leerlingen moesten na de verrijzenis en de terugkeer van de Heer naar de hemel nog op krachten komen en bidden om de Beloofde uit den hoge: de Heilige Geest (Lucas 24, 49; Handelingen 1, 8).

En zo begint de missioneringswerk met gebed. Niet één moment een snel gebed en dan overgaan op actie. Maar liefst negen dagen in afwachting van het pinksterfeest. En ze bidden samen als leerlingen van de Heer, de apostelen, maar ook met Maria, de moeder van de Heer (Handelingen 1, 112-14). Maria, die vertrouwd is met de kracht van de Heilige Geest. Immers door de Heilige Geest kon zij de moeder van God worden, de moeder van onze Heer Jezus (Lucas 1, 35). En nu staat ze naast de apostelen en bidt zij met hen om de kracht van diezelfde Geest die nodig is om de blijde boodschap van het evangelie van de verrijzenis te kunnen verspreiden.

De leerlingen worden uitgezonden. Het is duidelijk dat Jezus in zijn aardse leven meerdere keren over zijn zending heeft gesproken. Op de eerste plaats is Hij zelf gezonden door zijn

Vader in de hemel. En die zending betekent dat Hij de liefde van God bekendmaakt in woorden en in daden. En als wij het evangelie van Lucas lezen, zijn er veel momenten waarop Jezus zijn zending vervuld. Soms is Hij vol medelijden met mensen. En zijn aanwezigheid geeft bezieling aan hun leven. Op andere momenten breekt Hij een lans voor barmhartigheid. Dat is aan de ene kant vergeving van zonden en vergevingsgezindheid. Maar ook barmhartigheid in de zin van de liefde betonen aan de naaste in nood. De unieke gelijkenis in het evangelie volgens Lucas over de barmhartige Samaritaan spreekt boekdelen (Lucas 10, 25-37).

Broeders en zusters, vandaag mogen wij als Kerk, gebouwd op het fundament van de apostelen, samen deze dag vieren in het Heilig Jaar van hoop. Het is duidelijk dat in de tijd van de eerste apostelen en ook nu die hoop verspreiden niet zo gemakkelijk is en niet vanzelf gaat. Je kunt nog zo blij zijn, nog zo vol vreugde en met vertrouwen spreken over de Heer zijn liefde, er zullen toch veel mensen zeggen: waar heb je dat nou weer vandaan, ik wil meer zekerheid, ik wil voorwaarden voordat ik mij daar aan durf toe te vertrouwen. En bovendien, als je onze wereld bekijkt, in de dagen van de apostelen en ook nu, dan zijn er veel dingen die tegen die liefde ingaan. Tussen mensen onderling, maar ook tussen landen, culturen en tussen mensen die eigenlijk geroepen zijn om één te zijn.

In het boek Handelingen is wat dat betreft Lucas heel eerlijk. Aan de ene kant schets hij het ideaal van de christengemeente, die één is in gebed. Die alles wat ze heeft gezamenlijk deelt. En die trouw is in het breken van het brood: de eucharistie (Handelingen 2, 42-47). Toch lees je in het boek Handelingen ook verderop de nodige strubbelingen. Hoeveel geef je van jezelf aan de gemeenschap van de Kerk? Een soort Kerkbalans avant la lettre. Dan zien we mensen die zuinig het nodige achterhouden. En gelukkig is dat nu niet meer zo, maar zij moesten dat met de dood bekopen (Handelingen 5, 1-11). In onze tijd, om het dan toch over geld te hebben, doet zo'n 30% van de katholieken mee aan het 'werk van de heiligen'. Dat wil zeggen de Kerkbalans. We hebben ook intern dus nog een grote groep uit te nodigen om hun bijdrage te leveren aan het werk van het evangelie.

En alsof dat al niet genoeg is zullen we ook naar buiten moeten treden om het evangelie bekend te maken aan alle mensen van goede wil. Je kunt het niet iedereen zomaar door de keel duwen en met hard schreeuwen of dreigen krijg je niet het hart van mensen op het spoor van het evangelie. Daarom moet het eerst in óns hart beginnen. Paulus merkt hoeveel mensen hem volgen en toch weer in de steek laten. En er zijn ook krachten en mensen die hem rechtstreeks tegenspreken en bestrijden.

Met de Heer was het niet anders. Het leek een weg zonder hoop te worden toen Hij werd gearresteerd en gedood. Toen hadden de leerlingen even geen antwoord meer. En Petrus verstopte zich en ontkende zijn vriendschap met de Heer. Maar op weg naar Jeruzalem, voordat de Heer voor Pilatus komt, voordat Hij zijn kruisdood ondergaat, is Hij voortdurend bezig met de zending die Hij ontvangen heeft. En al staat Hij zelf in het centrum van die zending, Hij vraagt ook ons om in die zending mee te gaan en ons hart, onze stem en onze handen te lenen voor het werk van het evangelie.

In het evangelie van vandaag, op weg naar die dreigende gebeurtenis van Jeruzalem, is het Jezus die meer dan zeventig leerlingen uitzendt. Dat betekent niet alleen de twaalf (cf. Lucas 6, 12-16; 9, 1-6). Je zou kunnen zeggen: we laten het mooi bij die twaalf. Die staan zo dichtbij Jezus, daarmee komt het wel goed. Maar u heeft gezien dat ook Petrus omvalt als het moeilijk wordt. Nee, Jezus stuurt meer dan zeventig mensen erop uit. Dat betekent dat allen die zijn leerling willen zijn ook een aandeel kunnen hebben in de verkondiging van het evangelie.

En daarom is het goed dat u hier vandaag bent. Niet alleen de priesters en de diakens, maar u allen maakt deel uit van het volk van God dat onderweg is. U maakt deel uit van de

gemeenschap die door doopsel en vormsel de kracht van de Geest mocht ontvangen en vergeving van zonde om vrij te zijn voor het evangelie.

Broeders en zusters, ook in onze tijd zoals gezegd is het niet gemakkelijk. Misschien zwijgen we soms liever over het evangelie. En in veel families is het op zondag naar de kerk gaan het best bewaarde geheim, waar je zeker op verjaardagen niet over spreekt. Broeders en zusters, ik vraag van u geen bravoure, geen overmoedig woord en ook niet stampen met uw voeten. Maar wel dat u uw hart beschikbaar stelt voor het evangelie. En het hart beschikbaar stellen doe je niet op eigen kracht alleen. Maria stelde haar hart beschikbaar, met de genade van God (Lucas 1, 28) en omdat ze door de Heilige Geest werd overschaduwd. En de apostelen konden hun hart beschikbaar stellen op het gebed van Jezus in alle stilte (Lucas 6, 12). En na Pinksteren was hun hart volledig beschikbaar voor het evangelie (Handelingen 2, 1-4). Zelfs de apostelen die hadden getwijfeld of die Jezus hadden ontkend zijn vol vuur en vol ijver voor het evangelie.

Vaak denken we misschien: Zijn wel voldoende toegerust? Heb ik op alle vragen een antwoord? En ben ik ook zo slim dat ik elke strategie doorzie en weet te ontwapenen? Maar broeders en zusters, ook in Jezus' tijd werden ze uitgezonden, terwijl er sprake was van weinig werkers in de wijngaard (Lucas 10, 2). Terwijl er sprake was van veel mensen die als 'wolven' worden gekenschetst (Lucas 10, 3). Ik denk niet dat we meteen buiten alle mensen de categorie wolf moeten geven. Misschien zijn we het zelf ook wel op onze tijd, als we weer eens kort door de bocht oordelen en veroordelen, of denken: ach laat maar zitten, ik heb wel een andere zaak waar ik mijn tanden in zet.

Jezus vraagt, broeders en zusters, om samen het evangelie uit te dragen. En hebben we binnen onze Kerk nog meer dan 70% te motiveren, daarbuiten is de doelgroep nog veel groter aan wie het evangelie mag worden aangezegd. Als we vandaag hier zijn, zou misschien de moed u in de schoenen zinken: zoveel en moet ik dat allemaal doen? Daarom is er een Heilig Jaar en krijgt u de hoop van de Heer in uw hart, telkens wanneer u een beroep doet op uw doopsel en uw vormsel. En nog meer wanneer u ook uw zonden belijdt en Gods barmhartigheid ontvangt.

Een drievoudige zending heeft de Heer ons gegeven. Op de eerste plaats het vieren en het bidden. Ook vandaag is dat de eerste activiteit die we samen op deze dag ondernemen. Het is ook buiten niet onopgemerkt gebleven. De klokken luiden en er waren zelfs mensen die tussen de kraampjes van de markt hier in Delft doorkropen om ons te zien: wat is dit, een 're-enactment' van een of andere gebeurtenis? Nee, dit is de levende werkelijkheid van een levende Kerk, die misschien de deuren sluit tijdens de viering maar wel de deuren van de harten opent voor de blijde boodschap van onze Heer. In de drievoudige zending dus op de eerste plaats het vieren en het bidden, zoals ook de apostelen in het boek Handelingen begonnen met het bidden om de Geest.

De tweede taak is de verkondiging, het getuigen, de catechese. Als we het geloof in ons hart hebben ontvangen en door het gebed versterkt, dan mogen wij daarover spreken: over wat ons bezielt, wat ons aanspoort om het goede te doen, wat ons ook sterk maakt om te vergeven en opnieuw te beginnen. En als het niet gaat door onze woorden dan op de eerste plaats toch ook door onze daden. Zoals de eerste leerlingen trouw waren het gebed, alles gemeenschappelijk bezaten en steeds het brood braken: de viering van de eucharistie.

Het is een drievoudige zending van vieren en van leren en getuigen én van dienen. Dat laatste hoort er zeker bij. Het was al paus Benedictus XVI die zei: de eucharistie waarin we de liefde van de Heer ontvangen is onvolledig als dat zich daarna ook niet uit in daden van liefde. Want de liefde die wij ontmoeten in Jezus, de liefde die wij ontvangen in de eucharistie, mogen wij doorgeven met ons getuigenis, met de liefde uit ons hart (encycliek Deus Caritas Est, art. 14).

Dus ook daarom dat Jezus die zeventig leerlingen, of meer zelfs, uitzendt. En neem dan niet allerlei spullen mee alsof je een week op vakantie gaat terwijl je caravan afgeladen is met Edammertjes en aardappelen. Heb op de eerste plaats zorg voor de bagage van je geloof (cf. Lucas 10, 4).

Hebben wij het geloof in ons hart als een gave, als een geschenk? Geeft het geloof in ons hart ook de kracht en de moed om het verder te geven? Als we vandaag hier zijn, broeders en zusters, en u zou morgen denken: nou ik weet het nog niet hoor. Weet dan dat we het samen doen. En dat de bagage van het geloof in ons hart van de Heer afkomstig is. U mag Hem altijd vragen om een onsje meer. Want de Heer is genereus als wij vragen met heel ons hart.

Broeders en zusters, vandaag mogen wij vieren, mogen wij getuigen van ons geloof. En door samen onze dag te delen, onze liefde, maken wij een begin met waarachtige diaconie en caritas. En ik hoop dat we vanuit deze dag in het laatste kwartaal van het Heilig Jaar die drievoudige zending serieus nemen. Niet alleen op zondag, maar ook door de week. En niet alleen als het ons uitkomt, maar als vast bestanddeel, als fundament van ons dagelijks leven. En je mag elkaar erop aanspreken, als het maar met liefde en vrede gebeurt. Je mag elkaar bemoedigen, als je de vrijheid van elkaar maar niet tekortdoet (cf. Efeziërs 4, 1-6).

Bovenal vandaag wil ik u vragen: de hoop die Jezus is, laat Hem toe in uw hart laat Hem toe in uw gesprekken. Laat Hem zien in wat u zegt, in wat u doet, in wat u denkt. En zo maken wij vandaag een frisse start. Al is het evangelie al 2000 jaar oud en staat het niet meer op de lijst van de nieuwste dingen, het gaat wel over het allernieuwste, namelijk het eeuwig leven. Daar zijn we op gericht. Daar zijn wij naartoe onderweg. En mogen wij zoveel mogelijk mensen laten delen in dat visioen van vrede, in die ontmoeting met de Heer in die krachtvolle liefde.

Alleen die liefde is in staat om onze wereld om te vormen: de wereld van oorlog van onverschilligheid, van lawaaiige verkiezingen. Het is de Heer die met zijn liefde ons omvormt, opdat wij onze wereld steeds meer kunnen maken tot een beschaving van liefde. Heilige Lucas, bid voor ons. Amen.